

МЕДИЧНА ОСВІТА

УДК 378 (07)

© КОЛЕКТИВ АВТОРІВ, 2015

*Н.М. Бучакчийская, А.В. Клименко, Л.В. Бахарева,
Е.А. Кравченко*

НЕПРЕРЫВНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

ГЗ «Запорожская медицинская академия последипломного
образования МЗ Украины»

Введение. Высокий уровень медицинской помощи могут предоставить только подготовленные в соответствии с современными требованиями специалисты. Поэтому преподаватели, которые занимаются последипломным обучением врачей, должны быть на уровень выше осведомлены в вопросах современных медицинских знаний. К тому же, преподаватели профильных кафедр должны иметь еще более высокий уровень образования. Оно, кроме медицинского, должно включать усовершенствование по педагогике и психологии.

Цель. Поиск путей повышения образовательного уровня преподавателей.

Основная часть. Перспективным в соответствии с современными требованиями является дальнейшее усовершенствование и распространение дистанционного обучения с использованием Интернет-технологий. Постоянное дистанционное самообучение с использованием Интернет дает возможность непрерывно преподавателям повышать квалификацию, перепроверять и совершенствовать свои знания, определять потребности и пути необходимого совершенствования в системе последипломного образования в зависимости от практических потребностей и требований времени. Отечественная система последипломного образования должна создавать условия к мотивационному самообучению, которое, в то же время, должно быть контролируемым процессом.

Ключевые слова: профильная кафедра, самообучение, последипломное образование, непрерывное профессиональное развитие.

Вступление. Интеграция в европейское и мировое образовательное пространство, подготовка конкурентоспособных специалистов, способных к саморазвитию, самообучению, самоусовершенствованию путем осмысления собственной сущности и своей роли в динамичном мире – вот приоритетные задания отечественной системы последипломного образования [1, 2, 3]. Медицинское обслуживание, которое отвечает требованиям современности, должно выполняться высококвалифицированными специалистами [5]. Конечно же, логичным будет и повышение квалификации не только практических врачей, но и преподавателей, работающих в ВУЗах последипломного образования [4, 6]. Реализовать самые высокие требования к образовательному уровню самих преподавателей возможно не только путем обеспечения доступного качественного последипломного медицинского образования в течение жизни, но и путем формирования у них способностей и умений к самообучению, как

оптимальной форме повышения профессионального, общеобразовательного и общекультурного уровней [6].

Поэтому целью **должен стать поиск путей повышения образовательного** уровня преподавателей, предлагающих свои знания в рамках последипломного обучения, что повлечет за собой и повышение квалификации практических врачей.

Основная часть. Анализ потребностей практических врачей показал, что основными вопросами, которые интересуют их в первую очередь, являются: 1) изучение современных диагностических технологий; 2) получение информации об эффективных современных лечебных технологиях; 3) получение информации о новейших научных достижениях в медицинской отрасли Украины и мира. Отсюда следует, что образовательный уровень преподавателей профильных кафедр в обозначенных направлениях должен быть на ступень выше уровня знаний практических врачей.

Кроме получения знаний на лекциях, семинарских и практических занятиях на курсах повышения квалификации на опорных кафедрах, огромная роль принадлежит самообучению преподавателей. С учетом динамизма развития фундаментальных медицинских наук и современного уровня развития информационных технологий самообучение приобретает исключительное значение. Уже отошло в прошлое понятие, что самообучение – форма неформального образования путем освоения образовательных программ при минимальной организации учебного процесса или полном отсутствии руководства этим процессом со стороны педагога (наставника). Известно, что преподаватели, которые в большинстве своем получили ученую степень, имеют большой опыт работы с библиотечным материалом, способны качественно отбирать, анализировать и систематизировать как теоретический, так и практический материал. Высокая компьютеризация и доступность информации в любой точке позволяют самообучаться достаточно качественно. На современном уровне образования самообучение является непрерывной составляющей частью в организованном последипломном процессе повышения профессионально-квалификационного уровня преподавателей в соответствии с мировыми стандартами и требованиями времени. Зная свои профессиональные потребности, каждый преподаватель способен разработать для себя алгоритм самообучения. Однако, обязательным условием адекватного самообучения является умение преподавателей пользоваться техническими средствами, которые предоставляют свободный доступ к использованию Всемирной Сети «Internet». Периодические общения между преподавателями кафедр с использованием «Internet» способствуют эффективности их самообучения. Самообучение должно быть мотивированным и контролируемым процессом.

Несомненно, не утрачивает актуальности обмен опытом в рамках своего коллектива, с практическими врачами базовых отделений, между коллективами однопрофильных и других кафедр, который может иметь формы научно-практических конференций, клинических обходов и разборов, совместных семинаров, собеседований, перекрестного посещения практических, семинарских занятий и лекций, посещения выставок фармпрепаратов и новейших медицинских технологий, и др. Большое значение для эффективного усвоения материала имеют способы его презентации. Мультимедийное сопровождение лекционного материала на сегодняшний день стало правилом. Повышается

актуальность и качество компьютерных программ для обучения и оценивания знаний слушателей. Отсюда все больше требований и к уровню компьютерной грамотности преподавателей, который они также могут повысить с помощью самообучения.

Конечно, в повышении уровня образования преподавателей остаются весомыми все вышеперечисленные пути. Хотя, кроме курсов повышения квалификации по медицинскому профилю, мы считаем актуальными и усовершенствование по педагогике и психологии. Ведь преподаватели, кроме исходного уровня знаний, должны учитывать психологические особенности аудитории, хорошо владеть педагогическими навыками для более полной передачи своих знаний и умений.

Вывод. Неотъемлемой частью непрерывного профессионального развития преподавателей последипломного медицинского образования должно стать эффективное самообучение. Данный информационный процесс – составляющая разумного самовоспитания, благодаря которому формируются качества, необходимые для успешного овладения профессиональными знаниями. Создание мотивационных условий к самообучению – это задача отечественной системы последипломного образования. Перспективным направлением в свете современных требований должно стать дальнейшее усовершенствование и распространение дистанционного обучения. В то же время, кроме повышения квалификации по медицинской специальности, актуальными направлениями в непрерывном профессиональном развитии преподавателей необходимо рассматривать вопросы усовершенствования их по вопросам педагогики и психологии.

Литература

1. Вороненко Ю.В., Колесник Ю.М. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини // Всеукр. наук.-практ. відеоконф., 16-17 квітня 2009 р. – Запоріжжя; К., 2009. – 168 с.
2. Вороненко Ю.В., Сердюк А.М., Мінцер О.П. з співав. Особливості створення державних стандартів післядипломної медичної освіти на основі інформаційних технологій // Мед. інф-ка та інженерія. – 2008. - № 3. – С.69–83.
3. Кудрина В.Г., Иващенко Н.Н, Хрипкова Т.П. Оценка эффективности непрерывного последипломного обучения медицинского персонала ЛПУ. Сб. науч.трудов «Проблемы городского здравоохранения».– СПб, 2007. - Вып. 12. – С. 191 – 194.
4. Мачерет Є.Л., Коваленко О.Є, Чуприна Г.М. з співав. Щодо питання удосконалення викладачів // Матеріали ювілейної наук.-практичної конференції з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю служби РТ в Україні «Актуальні питання рефлексотерапії». - Київ, 10-11 жовтня 2002. – С.159.
5. Москаленко В.Ф., Яворовский А.П., Свинцицкий А.С., Цехмистер Я.В. Роль практических врачей и научных сотрудников в обучении студентов и подготовке врачей-интернов на современном этапе // Здоровье и образование в XXI веке. – 2013. – Т. 15, вып.1-4. – С.316 – 319.
6. Самоосвітня діяльність вчителя як педагогічна проблема [Електронний ресурс] / А.О. Ключко // Народна освіта: Науково-методичний електронний педагогічний журнал. – 2007. № 3. – Режим доступу до журналу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/NarOsv/2007-3/07kaoypp.htm>.

Н.М. Бучакчийська, А.В. Клименко, Л.В. Бахарева, О.О. Кравченко

Безперервний професійний розвиток викладачів післядипломної медичної освіти

ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України»

Вступ. Високий рівень медичної допомоги спроможні надати тільки підготовлені у відповідності до сучасних вимог спеціалісти. Тому викладачі, котрі займаються післядипломним навчанням лікарів, повинні бути на рівень вище обізнані у питаннях сучасних медичних знань. До того ж, викладачі профільних кафедр повинні мати ще більш високий рівень освіти, яка крім медичної, повинна включати удосконалення по педагогіці та психології.

Мета. Пошук шляхів підвищення освітнього різня викладачів.

Основна частина. Перспективним у відповідності до сучасних вимог являється подальше удосконалення та розповсюдження дистанційного навчання з використанням комп'ютерних технологій. Постійна дистанційна самоосвіта з використанням Інтернет дає можливість безперервно викладачам підвищувати кваліфікацію, постійно перевіряти та удосконалювати свої знання, визначати потреби та шляхи необхідного удосконалення в системі післядипломної освіти в залежності від практичних потреб і вимог часу. Вітчизняна система післядипломної освіти повинна створювати умови до мотиваційної самоосвіти. Остання, в той же час, має бути контрольованим процесом.

Ключові слова: профільна кафедра, самоосвіта, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток.

N.M. Buchakchiyskaya, A.V. Klimenko, L.V. Bahareva, E.A. Kravchenko

Continuous professional development teachers postgraduate medical education

**State institute «Zaporizhzhia Medical Academy of Postgraduate Education
of Ministry of Health of Ukraine»**

Introduction. Only those specialists whose training is performed in accordance with updated requirements can provide a high-grade medical care. Accordingly, teachers working at the system of postgraduate education should street ahead of the up-to-date medical issues. Moreover, the education attainment of the teachers of relevant departments should be higher than that in the rest, as they should be abreast of developments in pedagogic and psychology besides medicine.

Purpose. Finding ways to improve the educational massacre teachers.

The main part. The further improvement and spread of distance education by using computer technologies are considered to be perspective in accordance with the up-to-date requirements. A constant distance self-education combined with Internet gives teachers a chance to continually improve their skills, to reexamine and improve their knowledge, to determine requirements and the ways of required improvement in the system of postgraduate education depending on practical needs and demands of the times. The home system of postgraduate education should create conditions for self-education motivation which is to be a controlled process.

Key words: relevant department, self-education, postgraduate education, continuous professional development.

Відомості про авторів:

Бучакчийська Наталія Михайлівна - д.мед.н., проф., зав. кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20, тел.: (061) 279-01-92.

МЕДИЧНА ОСВІТА

Клименко Антоніна Володимирівна - д.мед.н., професор кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

Бахарєва Лариса Володимирівна - к.мед.н., доцент кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

Кравченко Олена Олександрівна - к.мед.н., асистент кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

УДК 615.1:378

© КОЛЕКТИВ АВТОРІВ, 2015

*Н.О.Ветютнева, Г.В.Загорій, В.І.Тодорова, А.П.Радченко,
Л.О. Федорова, С.Г.Убогов*

ДОСВІД РОБОТИ З БАЗАМИ СТАЖУВАННЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЗАГАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика

Вступ. Актуальність розвитку фармацевтичної освіти обумовлена багатьма факторами, у тому числі сучасними вимогами до рівня якості, масштабністю і темпами перетворення в області накопичення, передачі, використання інформації з питань фармацевтичної науки і практики, тощо. Підвищення якості підготовки провізорів-інтернів залежить від посилення співпраці профільних кафедр та баз стажування, підвищення професійної компетенції керівників інтернатури та консультативної допомоги провізорам-інтернам.

Основна частина. Важлива роль надається набуттю професійної компетентності під час навчання провізора-інтерна в очній (у вищому медичному навчальному закладі, закладі післядипломної освіти) та заочній (на базі стажування) частині інтернатури. Якісна підготовка конкурентно спроможного фахівця в галузі фармації можлива за умови тісної співпраці профільної кафедри із базами стажування. Бази стажування, поряд з профільною кафедрою, відповідають за набуттям провізором-інтерном професійної компетентності. Важливим є проведення семінарів з керівниками баз стажування, організаційно-методичне забезпечення заочної частини навчання та консультативна допомога провізорам-інтернам.

Висновок. Досвід роботи кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів з базами стажування інтернів за спеціальністю «Загальна фармація» показує, що покращення якості підготовки провізорів-інтернів можливе тільки через посилення співпраці профільних кафедр з базами стажування.

Ключові слова: інтернатура за спеціальністю «Загальна фармація», бази стажування, провізор-інтерн, компетентність.

Вступ. Актуальність розвитку фармацевтичної освіти обумовлена сучасними вимогами до рівня якості освіти, масштабністю і темпами перетворення в області накопичення, передачі, використання інформації з питань фармацевтичної науки і практики, єдиною системою оцінювання, обміном знаннями, створенням нових форм навчального середовища безперервного професійного розвитку провізорів, а також інтенсифікацією міжнародного співробітництва в галузі фармацевтичної освіти. Законом України «Про вищу освіту» (ст.47, п.2.3) визначено, що інтернатура (спеціалізація) є важливою обов'язковою формою післядипломної освіти провізорів, а саме